

Handläggare
Jonas Loberg
08-508 26 304

Till
Trafiknämnden
2021-02-18

Reinvesteringsprogram för mindre åtgärder avseende broar, tunnlar och övriga konstbyggnader 2021. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av mindre reinvesteringsåtgärder i konstbyggnader år 2021 upp till 50 mnkr
2. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandling av entreprenader.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Anne Kemmler
Avdelningschef

Sammanfattning

I april 2014 antog kommunfullmäktige inriktningsbeslut för trafikkontorets reinvesteringsprogram avseende broar, tunnlar och övriga konstbyggnader för perioden 2014-2018. I samband med genomförandebeslut för år 2016 godkände trafiknämnden att genomförandetiden förlängdes till år 2022. Kontoret återkommer i enlighet med beslutet med ett genomförandebeslut för år 2021. Förslaget följer till stora delar det inriktningsbeslut som antogs i april 2014.

I inriktningsbeslutet för programmet för mindre konstbyggnadsåtgärder redovisades en bedömd utgift för perioden om 360 mnkr och till och med 2020 har ca 286 mnkr använts. Under 2021 föreslås att reinvesteringar upp till 50 mnkr kan genomföras,

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 304
Växel 08-508 27 200
jonas.loberg@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

förutsatt att utrymme finns inom nämndens investeringsplan. Enligt verksamhetsplanen för 2021 har 43 mnkr kunnat inrymmas inom investeringsplanen. Exempel på åtgärder som kommer att utföras under 2021 är betongreparationer på broar, byten av brofogar och utbyte av passagessystem.

Bakgrund

I december 2013 antog dåvarande trafik- och renhållningsnämnden ett inriktningsbeslut, dnr 313-1944/2013, avseende reinvesteringsprogram för broar, tunnlar och övriga konstbyggnader för perioden 2014-2018 och ett genomförandebeslut för år 2014. Inriktningsbeslutet antogs i kommunfullmäktige i april 2014. Kontoret har därefter återkommit med förslag till årliga genomförandebeslut för åren 2015 till 2020 vilka alla har antagits i februari respektive år. I beslutet för 2016 reviderades även reinvesteringsprogrammets genomförandeperiod till 2014-2022.

Kontorets reinvesteringar i konstbyggnader, vilket innefattar broar, kajer, tunnlar, gatudäck, stödmurar, fribärande trappor installationer i anläggningar med mera, kan delas in i större respektive mindre åtgärder. Behovet av mindre reinvesteringar, som ingår i detta reinvesteringsprogram, uppskattade kontoret i inriktningsbeslutet till i genomsnitt 60 mnkr per år i 2013 års prisnivå. Bedömningen är gjord utifrån ett mål att underhållsskulden inte ska öka under reinvesteringsperioden. En årlig nivå om 60 mnkr har dock inte varit möjligt att inrymma inom nämndens investeringsplan. För större reinvesteringar bereds separata beslut för varje ärende.

Under 2020 har mindre konstbyggnadsåtgärder utförts till en utgift om cirka 45 mnkr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Prioriteringsgrunder för mindre reinvesteringar i konstbyggnader

För att bevara anläggningarnas skick och funktion sker en fortlöpande tillsyn och kontroll. Informationen samlas i ett förvaltningssystem som successivt kompletteras för att utgöra faktaunderlag för kontorets underhållsplanering.

Det finns en lång rad metoder som kan användas för att skapa underlag för tillståndsbedömning. Från enkla okulära besiktningar till avancerade mätmetoder med sofistikerad metodik. Metoderna delas vanligen in i förstörande provningsmetoder och icke-förstörande provningsmetoder. En skada registreras i databasen med angiven konstruktionsdel, material, skadetyyp, huvudorsak och orsak till skadeprocess.

För konstbyggnader använder trafikkontoret förvaltningssystemet Bridge and Tunnel Management, BaTMan. Det finns en kunskapsdatabas i systemet som innehåller bland annat priser på olika åtgärder, tillståndsutveckling för en viss skada och mätmetoder. BaTMan används av Trafikverket, Storstockholms lokaltrafik, Stockholms stad, Göteborgs hamn och många andra kommuner i Sverige. Systemet förvaltas och utvecklas av Trafikverket.

Objekten prioriteras utifrån den aktuella skadebilden och möjlighet av förebyggande åtgärder för ett minskat framtida investeringsbehov. Möjligheten för att sedan utföra dessa projekt klarläggs med tanke på omvärldssituation i staden, t ex vilka andra projekt som påverkar trafikflöden mm kring det aktuella objektet. Sedan planeras projektens genomförande utefter prioriteringsordning och möjligheten till genomförande.

Genomförande under 2021

Planer för åtgärder 2021 är under utarbetande och prioritering av objekt utförs. Ett antal projekt som påbörjats under 2020 kommer att avslutas under 2021. Denna utgift är inrymd i reinvesteringsutrymmet för 2021.

De åtgärder som kontoret planerar att genomföra inom det föreslagna utrymmet är bland annat:

- Färdigställande av ej avslutade reinvesteringsprojekt från 2020
- Norrbackagatan 4-12 – åtgärder på korrosion och läckage problem
- Hornstulls strand, ramp – reparationer av platta och balkar¹
- Liljeholmstorget – åtgärder på stålbalkar mm

¹ Genomförande av uppdrag ”renovering av vägbanan Hornstulls strand som kan möjliggöra en fortsatt publik verksamhet under brokonstruktionen” från Budget 2020-2022.

- Tegelbacken, ramp till gatubro över centralbangården. Norra delen. - Ommålning lager och ståndare, utbyte tätprofil
- Tegelbacken. Klarastrandsleden söder om bangårdsposten, påfartsramp till Klarabergsviadukten. – Reparation av kantbalk och övergångskonstruktion.
- Kirunagatan över Hässelbybanan vid tunnelbanestation Vällingby. - Utbyte tätprofil samt ommålning lager mm.
- Rågsvedsvägen över Magelungsvägen. Åtgärder mot korrosion.
- Byte av brofogar på flera platser.
- Vägtunnlar, utbyte av passagesystem
- Vägtunnlar, uppgradering av fläktar
- Öppningsbara broar, utbyte av passagesystem
- Öppningsbara broar, säkerhetsförbättrande arbeten
- Markvärme, uppgradering undercentraler
- Markvärme, uppgradering värmenät

De mindre åtgärder som ärendet omfattar är reinvesterings-åtgärder som i huvudsak är i storleksordningen 1-6 mnkr per objekt. Varje enskild åtgärd under 5 mnkr skulle kunna utföras på delegation, men kontoret har valt att låta nämnden besluta om omfattningen av dessa åtgärder. När nämnden har fattat beslut om genomförande innebär det också att kontoret ett drygt år senare presenterar en slutredovisning där nämnden kan se vilka åtgärder som prioriterades.

Objekt mellan 6-15 mnkr värderas från fall till fall om de anses vara inkluderade i mindre åtgärder enligt detta program eller separata större åtgärder som tas som egna ärenden. Åtgärderna kan beröra såväl stadens konstruktioner som dess installationer. I kostnaderna ingår utgifter för oförutsett samt egen tid och byggledning.

Analys och konsekvenser

Alla konstruktioner och installationer har en förutsägbar teoretisk livslängd. För konstruktioner är denna mellan 60-120 år och för installationer 5-15 år. Livslängden kan bli kortare eller längre beroende på vilken underhållsstrategi som väljs. Både löpande underhåll (akuta underhållsåtgärder eller drifanmärkningar) och planerat underhåll (åtgärder för att säkerställa den önskade tekniska livslängden) är nödvändigt för vidmakthållandet av en fungerande infrastruktur. Ett proaktivt arbete med reinvesteringar är en förutsättning för att upprätthålla byggnadsverkens, konstruktionernas och installationernas funktion över tid.

Jämställdhetsanalys

I samband med arbetena kommer även översyn att göras ur ett trygghetsperspektiv för varje enskilt projekt. En del av de planerade åtgärderna kan anses vara positiva ur ett jämställdhetsperspektiv, t.ex. förbättrat ytskikt på broar och i tunnlar och förbättrad standard på hissar och rulltrappor. Dessa åtgärder kan öka upplevelsen av trygghet då platserna känns mer omhändertagna och i bättre skick, vilket är positivt för alla, men särskilt ur ett jämställdhetsperspektiv eftersom studier visar att kvinnor i högre utsträckning än män anpassar sina resval utifrån upplevelser av otrygghet.

Ekonomi

Volymen för reinvesteringar som genomförs respektive år styrs av utrymmet i den årliga investeringsbudgeten. Under 2021 föreslås att reinvesteringar upp till 50 mnkr kan genomföras, förutsatt att utrymme finns inom nämndens investeringsplan. Enligt verksamhetsplanen för 2021 har åtgärder till en sammanlagd utgift om 43 mnkr kunnat inrymmas inom investeringsplanen. Beroende på framdrift och resultat på projekt inrymda i investeringsbudgeten, inklusive projekten i detta program, så kommer kontoret utvärdera möjligheten att inrymma åtgärder för ytterligare 7 mnkr.

I tabellen nedan redovisas genomförda reinvesteringar 2014-2018, samt utfall för 2019 och resterande belopp för åren 2020-2022.

Tabell 1- Fördelning av reinvesteringar i program

Period	Summa [mnkr]
Utfört 2014-2019	241
Utfört 2020 (preliminärt bokslut)	45
Planerat 2021	43
Resterande belopp 2022 upp till ram	31
Reinvesteringsram enligt inriktningsbeslut	360

För stora reinvesteringarprojekt gällande broar, tunnlar och övriga konstbyggnader avser kontoret att återkomma med separata beslut om genomförande för varje enskilt projekt.

Den föreslagna reinvesteringarnivån för 2021 motsvarar den omfattning som genomförts per år under åren 2014-2020. Kontoret avser att återkomma med genomförandebeslut för 2022 inom ramen för befintligt inriktningsbeslut. Kontoret avser även

att återkomma med underlag för inriktningsbeslut för framtida program.

Åtgärderna som ingår i genomförandebeslutet beräknas medföra ökade kapitalkostnader med sammanlagt cirka 1,8 mnkr från och med år 2021. Kapitalkostnaderna som avser avskrivningar med en preliminär genomsnittlig avskrivningstid om 30 år och intern ränta om 0,5 procent, minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Slut